

(อม.๓๑/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๘/๒๕๖๗

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๑/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นางสาวฟ้า เมืองไทย ที่ ๑	โจทก์
	นายเทวา เจริญศิริ ที่ ๒	
	นางสาวปานชีวา เมืองไทย ที่ ๓	
	นายจรรุญ วรรณกสิณานนท์ ที่ ๔	
	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่ อุทธรณ์คัดค้าน คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

โจทก์ทั้งสี่ฟ้องว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นผู้เสียหายในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๓/๒๕๕๖ ของ
ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่

อ.๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๐๓/๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดสุรินทร์ ที่นายปิติ ปิยะศิลป์ และนายวสุ ห้าวหาญ นำความเท็จและเอกสารปลอมมาฟ้องกลั่นแกล้งเพื่อขัดขวางมิให้โจทก์ที่ ๑ มีเวลาไปฟ้องร้องต่อผู้คดีลิขสิทธิ์เพลง ศาลในคดีดังกล่าวรับคดีไว้พิจารณาโดยมิชอบ พิจารณาคดีตามเอกสารปลอม ต่อมาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคามมีคำพิพากษาอันมิชอบ ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาพิพากษายืนตามโดยมิชอบ และนายปิติฟ้องโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ เป็นความเท็จต่อศาลแขวงขอนแก่น ในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ ว่า หลังจากที่ศาลฎีกาพิพากษาให้นายปิติเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของโจทก์ที่ ๓ แล้ว โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานว่าโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ เป็นบิดาของโจทก์ที่ ๓ ศาลรับคดีไว้พิจารณาโดยมิชอบ ศาลบันทึกคำเบิกความบิดเบือน ทำลายเอกสารแท้จริงในสำนวน ออกหมายจับไม่ชอบ มีการจับกุมโดยไม่ชอบ และสร้างเอกสารและรายงานเท็จต่อศาลฎีกา จำเลยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ มีอำนาจหน้าที่บริหารงานกระทรวงยุติธรรมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นธรรม แต่จำเลยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบปล่อยให้กระบวนการยุติธรรมทางศาลในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม ศาลแขวงขอนแก่น ศาลจังหวัดขอนแก่น ศาลแขวงสุรินทร์ และศาลจังหวัดสุรินทร์ รวมถึงศาลอื่นที่เกี่ยวข้อง กระทำการอันละเมิดต่อกฎหมายใช้อำนาจศาลกลั่นแกล้งประชาชน โดยจำเลยมิได้ดำเนินการเพื่อให้กระบวนการพิจารณาในศาลเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย การกระทำของจำเลยถือว่าเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๐๐ ขอให้ลงโทษจำเลยตามกฎหมาย และขอให้เพิกถอนคำพิพากษาและกระบวนการพิจารณาในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๐๓ /๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดสุรินทร์

คดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๓/๒๕๕๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม และเพิกถอนคำสั่งของศาลแขวงสุรินทร์ คดีหมายเลขดำที่ อ.๕๓๙/๒๕๖๕ และคดีอื่นที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ และคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยแล้ว เห็นควรวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายเสียก่อนว่า โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ เห็นว่า คำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วยเหตุที่โจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เป็นคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทำเป็นคำพิพากษาในรูปแบบของคำสั่ง จึงมีผลเช่นเดียวกับคำพิพากษาตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ บัญญัติให้คู่ความมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ โจทก์ทั้งสี่จึงมีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวได้

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า โจทก์ทั้งสี่ซึ่งเป็นราษฎรมีสิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นผู้เสียหายโดยตรงเมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โจทก์ทั้งสี่จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) เห็นว่า หลักทั่วไปในการดำเนินคดีอาญานั้น สามารถดำเนินได้โดยรัฐและโดย

ผู้เสียหาย ตามหลักความเสมอภาคในกฎหมาย นอกจากนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติรับรองอำนาจฟ้องคดีอาญาของผู้เสียหายไว้ในมาตรา ๒ (๔) และมาตรา ๒๘ (๒) สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่ใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นนั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี และในวรรคสามที่บัญญัติให้บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๒ องค์การอิสระ มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๕ กับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุด มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินคดีและฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น เป็นการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐซึ่งเป็นเพียงบทบัญญัติที่เพิ่มช่องทางในการดำเนินคดีเท่านั้น ไม่เป็นการตัดสิทธิราษฎรผู้เสียหายที่จะฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแต่ประการใด เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม บัญญัติว่า “นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กระบวนพิจารณาในศาลให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

อาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” อันเป็นช่องทางให้ราษฎรผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ยังบัญญัติไว้ด้วยว่า “ถ้าอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดี เกรงว่าพยานหลักฐานที่อาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยากแก่การนำมาไต่สวนในภายหลังก บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลขอให้มีการสั่งไต่สวนพยานหลักฐานนั้นไว้ทันทีได้” แสดงว่ากฎหมายได้เปิดช่องให้บุคคลอื่นนอกเหนือจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรืออัยการสูงสุด ร้องขอต่อศาลให้ไต่สวนพยานหลักฐานก่อนฟ้องคดีได้ ดังนี้ ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการจึงยังคงมีอำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ (๒) คดีนี้เป็นคดีอาญาที่ฟ้องขอให้ลงโทษผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑) และไม่อยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓ วรรคสอง (๑) โดยผลของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ การให้ราษฎรผู้เสียหายไปฟ้องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบย่อมไม่อาจทำได้ ประกอบกับการดำเนินคดีอาญานั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๑ ถ้าฟ้องไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้ศาลสั่งโจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้องหรือยกฟ้องหรือไม่ประทับฟ้อง มาตรา ๑๖๒ (๑) ก็ให้ศาล

ไต่สวนมูลฟ้องก่อน หากศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูลก็ย่อมใช้สำนวนการไต่สวนมูลฟ้องเป็นหลักในการไต่สวนในคดีได้ต่อไปเช่นเดียวกับสำนวน การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะผู้ไต่สวนอิสระ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖ วรรคสอง หากเห็น ว่าคดีไม่มีมูล ก็พิพากษายกฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญา มาตรา ๑๖๗ ประกอบ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม และทำให้สิทธิในคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาคดีอาญา มาตรา ๓๙ (๔) ดังนี้ ผู้เสียหายจึงมีสิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อย่างไรก็ดี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑๐ ศาล ส่วนที่ ๑ บททั่วไป มาตรา ๑๘๘ ระบุว่า การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ผู้พิพากษาและตุลาการย่อมมี อิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ให้เป็นไปโดยรวดเร็ว เป็นธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง และในส่วนที่ ๒ ศาลยุติธรรม มาตรา ๑๙๖ การบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับ ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมต้องมีความเป็นอิสระ และดำเนินการโดยคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการในแต่ ละชั้นศาล และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็น ข้าราชการตุลาการ บรรดาที่ได้รับเลือกจากข้าราชการ ตุลาการไม่เกินสองคน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จำเลยในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ห้ามมี อำนาจควบคุมดูแล การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาลยุติธรรม หรือการบริหารงานบุคคลของ ศาลยุติธรรม ไม่ กรณีจึงถือไม่ได้ว่าโจทก์ทั้งสี่ได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลย โจทก์ทั้งสี่มิใช่

(อม.๕๐)

๗

ผู้เสียหายดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องนั้น เห็นด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ทั้งสี่ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายธนิต รัตนะผล

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นางสาวฟ้า เมืองไทย ที่ ๑	โจทก์
	นายเทวา เจริญศิริ ที่ ๒	
	นางสาวปานชีวา เมืองไทย ที่ ๓	
	นายจรรุญ วรรณกสิณานนท์ ที่ ๔	
	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๓ เดือน กันยายน	พุทธศักราช ๒๕๖๖
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับอุทธรณ์วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน	พุทธศักราช ๒๕๖๗

โจทก์ทั้งสี่ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ
มาตรา ๒๐๐ กับขอให้เพิกถอนคำพิพากษาและกระบวนการพิจารณาในคดีหมายเลขแดงที่

อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๐๓/๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดสุรินทร์ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๓/๒๕๕๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม กับเพิกถอนคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ อ.๕๓๙/๒๕๖๕ ของศาลแขวงสุรินทร์ และคดีอื่นที่เกี่ยวข้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความศาลฎีกา

โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำฟ้อง อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ และคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยแล้ว ปัญหาข้อกฎหมายที่เห็นควรวินิจฉัยประการแรกมีว่า โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ เห็นว่า แม้คดีนี้ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องเนื่องจากโจทก์ทั้งสี่ไม่มีอำนาจฟ้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๔ และ ๒๓๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ และ ๗๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ ให้จำหน่ายคดีจากสารบบความ แต่คำสั่งดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๐, ๒๑ อันเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดในรูปแบบของคำสั่งซึ่งมีผลเช่นเดียวกับคำพิพากษา โจทก์ทั้งสี่จึงมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๖๐

ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยว่า คำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งวินิจฉัยว่าโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เป็นคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทำเป็นคำพิพากษาในรูปแบบของคำสั่ง จึงมีผลเช่นเดียวกับคำพิพากษา โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวได้ องค์คณะวินิจฉัยจึงมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ไว้พิจารณาตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ว่า โจทก์ทั้งสี่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ เห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอันมีลักษณะเฉพาะตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตรา ๑๙๕ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ เท่านั้น ทั้งยังได้กำหนดกระบวนการ ขั้นตอน เงื่อนไข และวิธีการ ตั้งแต่ก่อนฟ้องคดี ตลอดจนวิธีพิจารณาพิพากษาคดีไว้เป็นการเฉพาะ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งจะเห็นได้ว่าคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นคดีที่มีลักษณะเฉพาะ รวมถึงมีกระบวนการและวิธีพิจารณาคดีแตกต่างจาก

คดีอาญาทั่วไป จึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ซึ่งรับรองสิทธิฟ้องคดีของผู้เสียหายในคดีอาญาทั่วไปมาใช้บังคับได้ดังที่จำเลยอุทธรณ์ นอกจากนี้เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้น โดยกำหนดหน้าที่และอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้มีอำนาจไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุจริตต่อหน้าที่เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ และ ๗๖ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ ได้บัญญัติไว้สอดคล้องกันชัดเจนแล้วว่า อัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเท่านั้นที่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยกำหนดขั้นตอนก่อนฟ้องคดีไว้ด้วยว่า เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติลงมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ ให้ส่งสำนวนการไต่สวนให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจฟ้องคดีได้เองภายใต้เงื่อนไขตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากฎหมายมุ่งประสงค์ให้คดีอาญาที่จะนำมาสู่การฟ้องร้องและอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น จะต้องผ่านกระบวนการไต่สวนและมีมติโดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสียก่อน ทั้งยังระบุผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีไว้เป็นการเฉพาะแล้ว เมื่อโจทก์

ทั้งสี่ไม่ใช่ผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้บัญญัติไว้ ประกอบกับไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งใช้บังคับกับคดีอาญาทั่วไปมาใช้บังคับแก่คดีนี้ได้ตามที่วินิจฉัยข้างต้น อีกทั้งไม่ปรากฏว่าการฟ้องคดีนี้ได้ผ่านกระบวนการไต่สวนและลงมติโดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือได้ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการก่อนฟ้องคดีตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องบัญญัติไว้แต่อย่างใด โจทก์ทั้งสี่จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องของโจทก์ทั้งสี่ไว้พิจารณานั้นจึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยื่น

นางมัทรี อุซชิน

(อม.๓๒/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ. ๘/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. ๑ /๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นางสาวฟ้า เมืองไทย ที่ ๑	โจทก์
	นายเทวา เจริญศิริ ที่ ๒	
	นางสาวปานชีวา เมืองไทย ที่ ๓	
	นายจรรุญ วรรณกสิณานนท์ ที่ ๔	
	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่	อุทธรณ์คัดค้าน	คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับอุทธรณ์วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗	

โจทก์ทั้งสี่ฟ้องว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นผู้เสียหายในคดี จำเลยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ปลอมให้กระบวนการยุติธรรมทางศาลในศาล
เยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม ศาลแขวงขอนแก่น ศาลแขวงสุรินทร์ และศาลจังหวัด

สุรินทร์ กระทำการอันละเมิดต่อกฎหมาย ใช้อำนาจทางศาลกลั่นแกล้งประชาชน โดยจำเลยมิได้ดำเนินการเพื่อให้กระบวนการพิจารณาในศาลเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๐๐ และขอให้เพิกถอนคำพิพากษาและกระบวนการพิจารณาในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๓/๒๕๕๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๐๓ /๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดสุรินทร์ และเพิกถอนคำสั่งของศาลแขวงสุรินทร์ ในคดีหมายเลขดำที่ อ.๕๓๙/๒๕๖๕ และคดีอื่นที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว เห็นว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่มีว่า โจทก์ทั้งสี่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ เห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถูกจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นกฎหมายที่ถูกบัญญัติขึ้นไว้โดยเฉพาะให้ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี อันแตกต่างจากคดีอาญาทั่วไปที่ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี โดยเห็นได้จากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ กำหนดให้ผู้อำนาจฟ้องคดีอาญาได้แก่ พนักงานอัยการ หรือผู้เสียหาย จึงทำให้บุคคลที่ได้รับความเสียหายเป็นผู้เสียหายที่มีอำนาจในการยื่นฟ้อง

คดีอาญาได้ด้วยตนเองต่อศาลที่มีอำนาจรับฟ้อง แต่ในการฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ กำหนดให้ พนักงานอัยการ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เท่านั้น เป็นผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีอาญา ก็เพื่อมุ่งหมายให้ผ่านกระบวนการตรวจสอบ ใต้สวนและพิจารณาของพนักงานอัยการหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสียก่อน แล้วจึงนำคดีมาสู่ศาล พระราชบัญญัติดังกล่าวจึงไม่ได้กำหนดให้ผู้เสียหายเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาด้วยตนเองได้ แม้โจทก์ทั้งสี่ฟ้องจำเลยอ้างว่าเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดของจำเลยในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เนื่องจากจำเลยมิได้ดำเนินการเพื่อให้กระบวนการพิจารณาในศาลเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ทำให้พอเข้าใจได้ว่าโจทก์ทั้งสี่ต้องการดำเนินคดีอาญาด้วยตนเอง ฟ้องจำเลยในฐานะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ ไม่ได้กำหนดให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาได้ตั้งที่วินิจฉัยไว้ข้างต้น โจทก์ทั้งสี่จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเมื่อพิจารณาคำฟ้องของโจทก์ทั้งสี่ที่กล่าวหาว่าจำเลยมิได้ดำเนินการเพื่อให้กระบวนการพิจารณาในศาลเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็นการกล่าวหาจำเลยในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา อันเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๓ วรรคสาม (๑)

ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีจึงเป็นศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ โจทก์ทั้งสี่จึงต้อง
ฟ้องจำเลยต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ มิใช่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องนั้น องค์
คณะผู้พิพากษาเห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นายประกอบ สันะเปสนันท์

(อม.๓๑/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๘ /๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๑ /๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นางสาวฟ้า เมืองไทย ที่ ๑	โจทก์
	นายเทวา เจริญศิริ ที่ ๒	
	นางสาวปานชีวา เมืองไทย ที่ ๓	
	นายจรรุญ วรรณกสิณานนท์ ที่ ๔	
	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่	อุทธรณ์คัดค้าน	คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖	
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับอุทธรณ์วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗	

โจทก์ทั้งสี่ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ ๒๐๐ กับขอให้เพิกถอนคำพิพากษาและกระบวนพิจารณาในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๐๓/

๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดสุรินทร์ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๓/๒๕๕๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดมหาสารคาม กับเพิกถอนคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ อ.๕๓๙/๒๕๖๕ ของศาลแขวงสุรินทร์ และคดีอื่นที่เกี่ยวข้องกัน

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความศาลฎีกา

โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์ข้ออุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ และคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยแล้ว เห็นควรพิจารณา ปัญหาข้อกฎหมายเสียก่อนว่า โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ บัญญัติไว้ในทำนองเดียวกันว่า คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษา เห็นได้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวให้สิทธิแก่คู่ความอุทธรณ์โต้แย้งเฉพาะแต่คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้น คดีนี้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องโจทก์ทั้งสี่ไว้พิจารณาตั้งแต่ในชั้นตรวจฟ้องโดยวินิจฉัยว่า โจทก์ทั้งสี่ไม่มีอำนาจฟ้อง คดีจึงมิได้มีการไต่สวนพยานหลักฐานของคู่ความและศาลยังมิได้มีการวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ คำสั่งไม่ประทับฟ้อง

ดังกล่าวจึงไม่ใช่คำพิพากษาของศาลที่โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ตามกฎหมาย จึงมีความเห็นว่า สมควรมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่

ต่อมาที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยว่า คำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งวินิจฉัยว่าโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เป็นคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทำเป็นคำพิพากษาในรูปแบบของคำสั่ง จึงมีผลเช่นเดียวกับคำพิพากษา โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวได้ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์จึงมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ไว้พิจารณาตามคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

กรณีจึงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ว่า โจทก์ทั้งสี่ซึ่งเป็นราษฎรมีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ เห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง และในวรรคสองบัญญัติให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โจทก์ทั้งสี่ฟ้องจำเลยในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ ๒๐๐ จึงเป็นคดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำทุจริตต่อหน้าที่อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑) อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๕ และ ๒๓๒ ได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้นโดยให้มีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓๔ โดยเฉพาะในมาตรา ๒๓๔ (๑) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุจริตต่อหน้าที่เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้นมาเพื่อไต่สวนความผิดดังเช่นที่ โจทก์ทั้งสี่ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ ได้บัญญัติถึงวิธีการดำเนินการต่อไปในทำนองเดียวกันว่า เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติลงมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ให้ส่งสำนวนการไต่สวนให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจฟ้องคดีได้เอง ภายใต้เงื่อนไขตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ อันสอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ ที่บัญญัติให้อัยการสูงสุด และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงเห็นได้ว่าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีภายใต้เงื่อนไขและวิธีการดำเนินคดีตามที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น อันมีเงื่อนไขและวิธีการที่แตกต่างไปจากการดำเนินคดีอาญาทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กรณีจึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ซึ่งรับรองสิทธิฟ้องคดีของผู้เสียหายในคดีอาญาทั่วไปมาอนุโลมใช้บังคับแก่กรณีนี้ เมื่อโจทก์ทั้งสี่ไม่ใช่ผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้

กำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โจทก์ทั้งสี่จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องของโจทก์ทั้งสี่ไว้พิจารณานั้นจึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของ
โจทก์ทั้งสี่ฟังไม่ขึ้น

จึงเห็นควรพิพากษายืน.

นายกษิตศ มงคลศิริภัทรา

(อม.๓๑/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๘/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. /๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	{	นางสาวฟ้า เมืองไทย ที่ ๑ นายทเวา เจริญศิริ ที่ ๒	โจทก์
		นางสาวปานชีวา เมืองไทย ที่ ๓ นายจรรุญ วรรณกสิณานนท์ ที่ ๔	
		นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่ อุทธรณ์คัดค้าน คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

โจทก์ทั้งสี่ฟ้องว่า โจทก์ที่ ๑ แจ้งความดำเนินคดีแก่นายปิติ ปิยะศิลป์กับพวก
กล่าวหาว่าร่วมกันยักยอก ฉ้อโกงเอาเพลง บทประพันธ์และผลงานสร้างสรรค์อื่น ๆ ไปจำนวนมาก
นายปิติกับพวกจึงร่วมกันทำสัญญาประนีประนอมยอมความปลอมและเอกสารอื่นอันเป็นเท็จมาฟ้อง
เพื่อกลั่นแกล้งโจทก์ที่ ๑ ต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม และศาลได้รับคดีและมี
คำพิพากษาอันมิชอบ โดยศาลทราบดีว่านายปิติไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากไม่มีทะเบียนสมรสกับโจทก์

ที่ ๑ และรู้ว่าสำเนาสัญญาประนีประนอมยอมความเป็นเอกสารปลอมและเท็จ แม้โจทก์ที่ ๓ ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจะแถลงความจริงให้ศาลทราบว่านายปิติไม่ใช่บิดาของโจทก์ที่ ๓ แต่โจทก์ที่ ๒ ต่างหากเป็นบิดาที่แท้จริง ขอศาลไม่พิพากษาให้นายปิติเป็นบิดาของโจทก์ที่ ๓ แต่ศาลหาได้พิพากษาตามกฎหมายไม่ เป็นเหตุให้ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาพิพากษาโดยมิชอบยื่นตามศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๙๓/๒๕๕๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม หลังจากนั้นนายปิติได้ฟ้องเท็จกลับแก่โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ต่อศาลแขวงขอนแก่น เป็นคดีหมายเลขแดงที่ อ ๒๒๑๕/๒๕๕๖ ซึ่งมีการกระทำในคดีโดยมิชอบด้วยกฎหมายหลายอย่าง คือ เว้นช่องว่างสารบาญไว้เพื่อให้นายปิตินำเอกสารปลอมอ้างว่าเป็นต้นฉบับมาใส่ภายหลัง เอาบันทึกการจับกุมปลอมออกจากสำนวนแล้วนำบันทึกการจับกุมฉบับใหม่มาใส่ไว้แทน ศาลทำให้คำเบิกความพยานฝ่ายโจทก์คดีนี้สูญหายจากสำนวนและนำเอกสารหมายเลข ล. ๖๓ อันแท้จริงของฝ่ายโจทก์คดีนี้ออกจากสำนวน แล้วประทับเอกสารอื่นเป็นหมายเลข ล. ๖๓ แทน โจทก์ที่ ๒ ถูกจับกุมตามหมายจับที่ศาลออกโดยมิชอบ ขณะเกิดเหตุ จำเลยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการดำเนินการเกี่ยวกับความยุติธรรมทั้งระบบจึงเป็นเจ้าพนักงานจำเลยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต โดยการละเลยปล่อยกระบวนการยุติธรรมทางศาลในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม ศาลแขวงขอนแก่น ศาลจังหวัดขอนแก่น ศาลแขวงสุรินทร์ และศาลจังหวัดสุรินทร์ รวมถึงศาลอื่นที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ให้มีการกระทำอันละเมิดต่อกฎหมายใช้อำนาจทางศาลกลั่นแกล้งประชาชน โดยจำเลยมิได้ดำเนินการเพื่อให้กระบวนการพิจารณาในศาลเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย เหตุเกิดที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม ศาลแขวงขอนแก่น และกระทรวงยุติธรรม แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗, ๒๐๐

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ และคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยแล้ว เห็นควรวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายเสียก่อนว่า โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์โดยมติที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาพิจารณาแล้ว เห็นว่า คำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วยเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยว่าโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เป็นคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทำเป็นคำพิพากษาในรูปของคำสั่ง จึงมีผลเช่นเดียวกับคำพิพากษาคตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ บัญญัติให้คู่ความมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ โจทก์ทั้งสี่จึงมีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวได้

มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ว่า โจทก์ทั้งสี่ซึ่งเป็นราษฎรมีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ โดยโจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นผู้เสียหายโดยตรง เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โจทก์ทั้งสี่จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) นั้น เห็นว่า แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง โดยในวรรคสองของมาตราดังกล่าวบัญญัติให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และใน

วรรคสามกำหนดว่า วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมาตรา ๑๐ ได้บัญญัติถึงประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ กล่าวโดยเฉพาะในมาตรา ๑๐ (๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ในการนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๓๒ ยังได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้น โดยมาตรา ๒๓๔ (๑) บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจไต่สวนและมีความเห็นกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายเพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ไต่สวนมูลแห่งคดีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอันเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑) นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) ได้บัญญัติถึงกระบวนการไต่สวนคดีของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตลอดจนวิธีการและขั้นตอนการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้สวนข้อเท็จจริงและมีมติด้วยคะแนนเสียง

ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยในมาตรา ๗๖ ได้บัญญัติสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวว่า ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งสำนวนการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐานและความเห็นให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจฟ้องคดีได้เองภายใต้เงื่อนไขของมาตรา ๗๗ ทั้งนี้ หลักการเรื่องอำนาจฟ้องของอัยการสูงสุดและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดังกล่าวยังมีบัญญัติไว้ชัดแจ้งในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ ว่า ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด และ (๒) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเท่านั้น จึงเห็นได้ว่าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีภายใต้เงื่อนไขและวิธีการดำเนินคดีตามที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยรวมถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากการดำเนินคดีอาญาทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การที่โจทก์ทั้งสี่ซึ่งเป็นราษฎรฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขอให้ลงโทษจำเลยซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗, ๒๐๐ จึงเป็นการฟ้องคดีโดยไม่ผ่านกระบวนการไต่สวน

และพิจารณาสมบัติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อีกทั้งโจทก์ทั้งสี่ ไม่ใช่ผู้มีอำนาจฟ้องคดีตามเงื่อนไขและวิธีการดำเนินคดีตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว และเป็นกรณีที่ไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ซึ่งใช้บังคับแก่คดีอาญาทั่วไปมาอนุโลมใช้บังคับแก่กรณีนี้ดังที่โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ได้ โจทก์ทั้งสี่จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องของโจทก์ทั้งสี่ไว้พิจารณานั้น ชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายรักเกียรติ วัฒนพงษ์

(อม.๓๑/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ.๘/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๑ /๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	{	นางสาวฟ้า เมืองไทย ที่ ๑	โจทก์
		นายเทวา เจริญศิริ ที่ ๒	
		นางสาวปานชีวา เมืองไทย ที่ ๓	
		นายจรรุญ วรณกสิณานนท์ ที่ ๔	
			นายสมศักดิ์ เทพสุทิน

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่	อุทธรณ์คัดค้าน	คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๑๓ เดือน	กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับอุทธรณ์วันที่ ๒๔ เดือน	กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

โจทก์ทั้งสี่ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ
มาตรา ๒๐๐ กับขอให้เพิกถอนคำพิพากษา และกระบวนการพิจารณาในคดีหมายเลขแดง ที่ อ.๒๒๑๕/
๒๕๕๖ และอ.๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๐๓/๒๕๕๖ ของศาล

จังหวัดสุรินทร์ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๓/๒๕๕๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม กับเพิกถอนคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ อ.๕๓๙/๒๕๖๕ ของศาลแขวงสุรินทร์ และคดีอื่นที่เกี่ยวข้องกัน

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลฎีกา

โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ว่า โจทก์ทั้งสี่ซึ่งเป็นราษฎรมีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือไม่ ปัญหานี้ โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นผู้เสียหายโดยตรง เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โจทก์ทั้งสี่จึงมีอำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) เห็นว่า แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกาจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง โดยในวรรคสองบัญญัติให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และในวรรคสามบัญญัติให้วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑) บัญญัติว่าศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๓๒ ยังได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขึ้น ซึ่งตามมาตรา ๒๓๔ (๑) บัญญัติให้

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจได้ส่วนและมีความเห็นกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้ไต่สวนมูลแห่งคดีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอันเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติถึงกระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ตลอดจนวิธีการและขั้นตอนการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์ หรือกระทำความผิดตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ให้ส่งสำนวนการไต่สวนไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ส่งสำนวนการไต่สวน เอกสารพยานหลักฐาน และความเห็นให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจฟ้องคดีได้เองภายใต้เงื่อนไขของมาตรา ๗๗ ทั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ บัญญัติว่าผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนก

คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด และ (๒) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนั้น ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองย่อมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ภายใต้เงื่อนไขและวิธีการดำเนินคดีตามที่บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างไปจากการดำเนินคดีอาญาทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา การที่โจทก์ทั้งสี่ซึ่งเป็นราษฎรฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขอให้ลงโทษจำเลยซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ มาตรา ๒๐๐ ย่อมเป็นการฟ้องคดีโดยไม่ผ่านกระบวนการไต่สวน และพิจารณาลงมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อีกทั้งโจทก์ทั้งสี่มิใช่ผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีตามเงื่อนไขและวิธีการดำเนินคดีตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว และไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ซึ่งใช้บังคับแก่คดีอาญาทั่วไปมาใช้บังคับดังที่โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ได้ โจทก์ทั้งสี่ไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องของโจทก์ทั้งสี่ไว้พิจารณาชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน

นายเศกสิทธิ์ สุขใจ

(อม.๓๒/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ.๘/๒๕๖๖
คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๑ / ๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นางสาวฟ้า เมืองไทย ที่ ๑	โจทก์
	นายเทวา เจริญศิริ ที่ ๒	
	นางสาวปานชีวา เมืองไทย ที่ ๓	
	นายจรรุญ วรรณกสิณานนท์ ที่ ๔	
	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่ อุทธรณ์คัดค้าน คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖
องค์คณะวินิจฉัยรับอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

โจทก์ทั้งสี่ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และ
มาตรา ๒๐๐ กับขอให้เพิกถอนคำพิพากษาและกระบวนการพิจารณาในคดีหมายเลขแดงที่

อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๐๓/๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดสุรินทร์ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๓/๒๕๕๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม กับเพิกถอนคำสั่งในคดีหมายเลขดำที่ อ.๕๓๙/๒๕๖๕ ของศาลแขวงสุรินทร์และคดีอื่นที่เกี่ยวข้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความศาลฎีกา

โจทก์ทั้งสี่ยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ที่เห็นว่าโจทก์ทั้งสี่เป็นผู้เสียหายจึงมีอำนาจฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรา ๒ (๔) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดห้ามมิให้โจทก์หรือผู้เสียหายฟ้องคดีเห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญวิธีพิจารณาคดีอาญาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ ได้บัญญัติว่าผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ (๑) อัยการสูงสุด (๒) คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกำหนด ดังนั้นเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้กำหนดผู้มีอำนาจฟ้องไว้โดยเฉพาะแล้วจึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญาที่ผู้เสียหายหรือราษฎรมีอำนาจฟ้องคดีอาญามาใช้ในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ โจทก์ทั้งสี่ไม่ใช่บุคคลที่มีอำนาจฟ้องตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

โจทก์ทั้งสี่ยื่นอุทธรณ์ประการสุดท้ายว่า จำเลยมีอำนาจหน้าที่และตำแหน่งในการบริหารงานกระทรวงยุติธรรมมีภารกิจเป็นหน่วยงานหลักของกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นธรรม จำเลยในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบปล่อยให้กระบวนการยุติธรรมทางศาลให้มีการกระทำอันละเมิดต่อกฎหมายใช้อำนาจทางศาลกลั่นแกล้งประชาชนนั้น เห็นว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมไม่มีอำนาจกำกับดูแลกระบวนการยุติธรรมทางศาลอีกทั้งกระทรวงยุติธรรมเคยเป็นเพียงหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรม และได้แยกจากศาลยุติธรรมตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๓ เป็นต้นมาซึ่งหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรมปัจจุบันนี้คือสำนักงานศาลยุติธรรมจึงไม่มีอำนาจกำกับดูแลศาลยุติธรรม

จึงวินิจฉัยยืน

นายศุภมิตร บุญประสงค

(อม.๓๑/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ.๘/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ.๑/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นางสาวฟ้า เมืองไทย	ที่ ๑	โจทก์
	นายเทวา เจริญศิริ	ที่ ๒	
	นางสาวปานชีวี เมืองไทย	ที่ ๓	
	นายจรรุญ วรรณกสิณานนท์	ที่ ๔	
	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน		จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่ อุทธรณ์คัดค้าน คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗
โจทก์ทั้งสี่ฟ้องว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นผู้เสียหายในคดีหมายเลขแดงที่ ๙๓/๒๕๕๖
ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ และ
อ.๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๐๓/๒๕๕๖ ของ
ศาลจังหวัดสุรินทร์ โจทก์ที่ ๑ ถูกกลั่นแกล้งฟ้องเป็นคดีต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด

มหาสารคาม ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคามรับพิจารณาและพิพากษาคดีโดยฝ่าฝืนกฎหมาย เป็นเหตุให้ศาลอุทธรณ์ (ที่ถูก ศาลอุทธรณ์ภาค ๔) และศาลฎีกาพิพากษายืน ต่อมาโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๑๕/๒๕๕๖ ของศาลแขวงขอนแก่น ศาลแขวงขอนแก่นดำเนินกระบวนการพิจารณาขัดต่อกฎหมาย ออกหมายจับโดยมิชอบ ขณะเกิดเหตุ จำเลยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าพนักงาน มีอำนาจหน้าที่บริหารงาน กระทรวงยุติธรรมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นธรรม แต่จำเลยปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือโดยทุจริต ปลอมให้กระบวนการยุติธรรมทางศาลที่เกี่ยวข้องกระทำการละเมิดต่อกฎหมาย กลั่นแกล้งโจทก์ทั้งสี่ เหตุเกิดที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม ศาลแขวงขอนแก่น และกระทรวงยุติธรรม เกี่ยวเนื่องกัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๐๐ กับให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณา คำสั่ง และคำพิพากษาของศาลในคดีที่เกี่ยวข้อง

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาคำฟ้องแล้ว มีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยประการแรกว่า โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ วรรคสี่ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๐ บัญญัติให้คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้ ซึ่งคำว่า คำพิพากษา ย่อมหมายความว่ารวมถึงคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีที่มีผลทำ

ให้คดีเสร็จไปจากศาลเช่นเดียวกับคำพิพากษาด้วย เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎร ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลย ต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ย่อมเป็นคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีเรื่องอำนาจฟ้องซึ่งทำให้คดีเสร็จไปจากศาลมีผลเช่นเดียวกับคำพิพากษา โจทก์ทั้งสี่จึงมีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า คำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์ว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นผู้เสียหายโดยตรงจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือโดยมิชอบของจำเลย เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดห้ามมิให้โจทก์ฟ้องคดีเองแล้ว โจทก์ทั้งสี่จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๕ บัญญัติให้จัดตั้งแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองขึ้นในศาลฎีกา และให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ส่วนวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติรองรับอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ในมาตรา ๑๐ ประการหนึ่งว่า คดีที่มีมูลคดีเป็นการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย นอกจากนี้ มาตรา ๕ ยังบัญญัติห้ามมิให้ศาลอื่นรับคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้

พิจารณาด้วย ในการนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๒ ได้จัดตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีอำนาจและหน้าที่ไต่สวนและมีความเห็นกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย จึงเห็นได้ว่า การดำเนินคดีอาญาต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมีวิธีพิจารณาคดีที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ให้สอดคล้องกับการทำงานในลักษณะของศาลที่รับคดีที่ดำเนินการไต่สวนคดีโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาพิจารณาพิพากษา ซึ่งแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญาทั่วไป ทั้งกฎหมายยังกำหนดกระบวนการไต่สวน ตลอดจนวิธีการและขั้นตอนการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ให้สอดคล้องและเป็นระบบเดียวกัน ฉะนั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓ กำหนดผู้ที่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ชัดเจนแล้ว ได้แก่ อัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เฉพาะในกรณีที่อัยการสูงสุดไม่ฟ้องคดีซึ่งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญกำหนด พนักงานอัยการที่มีใช้อัยการสูงสุดซึ่งมีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ (๑) ก็ดี หรือผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ (๒) ก็ดี ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกต่อไป ทั้งกรณีมิใช่ไม่มีบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือข้อกำหนดบัญญัติไว้ อันเป็นเหตุให้สามารถนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งใช้บังคับแก่คดีอาญาทั่วไปมาอนุโลมใช้บังคับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘

วรรคสาม ได้ เมื่อโจทก์ทั้งสี่ยื่นฟ้องคดีนี้โดยไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการของคณะกรรมการ
ป.ป.ช. ทั้งไม่ใช่บุคคลที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจฟ้องไว้ โจทก์ทั้งสี่จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้
คำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงชอบแล้ว
อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยให้พิพากษายืน.

นายวิชาญ ศิริเศรษฐ์

(อม.๓๑/๑)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๘/๒๕๖๖

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๑/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง	นางสาวฟ้า เมืองไทย ที่ ๑	โจทก์
	นายเทวา เจริญศิริ ที่ ๒	
	นางสาวปานชีวา เมืองไทย ที่ ๓	
	นายจรรยา วรรณกสิณานนท์ ที่ ๔	
	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
(ชั้นไม่รับคำคู่ความ)

โจทก์ทั้งสี่ อุทธรณ์คัดค้าน คำสั่งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมือง ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗ องค์กรวินิจฉัยอุทธรณ์ รับอุทธรณ์

วันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

คดีสืบเนื่องจากโจทก์ทั้งสี่ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา

๑๕๗, ๒๐๐ และขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาและคำพิพากษาคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๒๒๑๕/

๒๕๕๖ และหมายเลขแดงที่ อ. ๑๓๑๑/๒๕๖๕ ของศาลแขวงขอนแก่น คดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๑๕๐๓/๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดสุรินทร์ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๘๓/๒๕๕๔ ของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมหาสารคาม กับเพิกถอนคำสั่งในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.๕๓๘/๒๕๖๕ ของศาลแขวงสุรินทร์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องไว้พิจารณา เนื่องจากโจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความศาลฎีกา

โจทก์ทั้งสี่อุทธรณ์คำสั่งต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยว่า คำสั่งไม่ประทับฟ้องของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งวินิจฉัยว่า โจทก์ทั้งสี่เป็นราษฎรจึงไม่มีอำนาจฟ้องนั้น เป็นคำสั่งที่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทำคำพิพากษาในรูปแบบของคำสั่ง จึงมีผลเช่นเดียวกันกับคำพิพากษา โจทก์ทั้งสี่มีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวได้ องค์กรวินิจฉัยอุทธรณ์จึงมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่ไว้พิจารณาตามที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาวินิจฉัย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่มีว่า โจทก์ทั้งสี่ซึ่งเป็นราษฎรมีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ เห็นว่า ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โจทก์ทั้งสี่ฟ้องจำเลยในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมซึ่งถือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ คดีจึง

อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐ (๑) แต่อย่างไรก็ตาม มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว บัญญัติให้อัยการสูงสุดและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อันเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคหนึ่ง (๒) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ ที่บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติลงมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีพฤติการณ์ทุจริตต่อหน้าที่และให้ส่งสำนวนการไต่สวนให้อัยการสูงสุดฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติอาจฟ้องคดีเองได้ภายใต้เงื่อนไขตามที่กฎหมายบัญญัติ อันแสดงให้เห็นเจตนารมณ์แห่งกฎหมายว่าประสงค์ให้มีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้กลั่นกรองการฟ้องคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งการเมืองซึ่งเป็นตำแหน่งสำคัญแตกต่างไปจากการดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๔) ที่บัญญัติให้ผู้เสียหายในคดีอาญาทั่วไปสามารถฟ้องคดีเองได้ เมื่อโจทก์ทั้งสี่มิใช่ผู้มีอำนาจฟ้องคดีตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โจทก์ทั้งสี่ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้

(อม.๓๐)

- ๔ -

ดำรงตำแหน่งการเมืองมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องของโจทก์ทั้งสี่ไว้พิจารณาจึงชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสี่
ฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืนตามคำสั่งเดิม.

นายรังสรรค์ โรจน์ชีวิน